ProAgria Keskusten Liitto

Maa- ja metsätalousvaliokunta / E 4/2022 vp

Lausunto Komission tiedonantoon hiilen kestävistä kiertokuluista

ProAgria Keskusten Liitto tuo esille, että olemme pitkälle samaa mieltä, mitä perusmuistiossa MMMM2022-00050 on esitetty Suomen kannaksi komission tiedonantoon kestävistä hiilenkierroista.

Tässä lausunnossa keskitymme hiiliviljelyyn (carbon farming, osa 1).

Tilatason näkökulmista haluamme tuoda esille seuraavaa:

- lähtötason huomioon ottaminen: maatilat voivat olla hyvin eri lähtökohdissa kestävien viljelymenetelmien käyttöönotossa: osa tiloista on jo pitkään tehnyt toimia maan rakenteen parantamiseksi ja orgaanisen aineen lisäämiseksi, mikä tarkoittaa, että näillä tiloilla ei ole välttämättä enää paljon mahdollisuuksia lisätä hiiltä maahan, jolloin se ei saa asettaa tiloja eriarvoiseen asemaan, jos hiilen mittaaminen otetaan maksujen tai tukien perusteeksi
- yhtenäiset, standardisoidut menetelmät tarvitaan ehdottomasti hiilen sitoutumisen määrittämiseksi, ja niin, että ne huomioivat maatilojen erilaiset maalajit ja viljelytekniset toimet
- on myös huomioitava, että hiilen sitoutumiseen maahan on vielä paljon tiedollisia ja tutkimuksellisia aukkoja, varsinkin jos puhutaan pysyvästä hiilestä ja sen osuuden määrittämisestä
- lisäksi on määritettävä säännöt, reunaehdot, läpinäkyvyys, luotettavuus ja aukottomuus koskien taloudellisia kannustimia tai hiiliviljely-yksiköiden myyntiä tiloilla sulkien pois mahdollinen kaksoislaskenta esimerkiksi:
    - jos raaka-aineiden ostajat/vastaanottava teollisuus edellyttävät tiloilta tiettyjä hiiliviljelytoimia, ovatko nämä yksiköt enää myytävissä kolmannelle taholle
    - tuleeko tilan ensin kompensoida omat päästöt ennen kuin voi myydä hiiliyksiköitä ulkopuolelle
    - asettaako toimenpiteiden oleminen tukiehdoissa päällekkäiskompensaatiota
    - miten varmistetaan pysyvyys: voiko syntyä tilanne, että esimerkiksi 5 vuoden hiiliviljelytoimien jälkeen palataan ei-kestäviin viljelytoimiin, jonka jälkeen voidaan taas alkaa kerryttää hiiltä
- koska ollaan tekemisissä luonnon biologisten prosessien kanssa, on huomioitava hiilen sitoutumiseen liittyvä epävarmuus ja suuri vaihtelu
- on erittäin tärkeää varmistaa luottamus ja todentaminen liittyen mahdollisten hiiliviljelymarkkinoiden syntyyn
- edellä mainituista syistä johtuen hiiliviljelyyn mahdolliset taloudelliset kannustimet tulisi perustua viljelykäytäntöjen käyttöönottoon eikä todellisesti sitoutuneen hiilen määrään

Lopuksi tuomme vielä esille, että hiiliviljely on osalla tiloista ollut arkipäivää jo useita vuosia ja vuosikymmeniä, kun puhutaan ympäristöä ja maan kasvukuntoa huomioivista viljelymenetelmistä, jolloin rajanveto voi käytännössä olla vaikea näiden hyvien viljelykäytäntöjen ja hiiliviljelyn välillä. Tämä tulisi huomioida kaikessa päätöksenteossa koskien ns. hiiliviljelyä.

Vantaalla, 21. helmikuuta, 2022

Sari Peltonen
Johtava asiantuntija, kasvintuotanto, palvelukehitys
ProAgria Keskusten Liitto